

מועד קטן כג. (שורה ראשונה רחבה) עד כד. (נקודתיים)

ביאורים

אבל רבתי: ישנן כמה מסכתות המכונות "מסכתות קטנות". מסכתות אלו קרויות בפי הגאונים "מסכתות חיצוניות", לפי שלא נתייחד להם מקום מסויים במשנה ובתלמוד. חלק מהמסכתות הקטנות הן: אבות דרבי נתן, סופרים, שמחות, כלה, כלה רבתי, דרך ארץ רבה. מסכת שמחות הינו כינוי בלשון סגי נהור למסכת "אבל רבתי" העוסקת בדיני קבורת המת, בהספד ובדיני אבלות.

ברייתא

מה אסור לאבל להחץ (כיבוס איכותי) ב-30 יום לאבלותו?

ת"ק: כלים חדשים וישנים שהן כחדשים.

רבי (ואביי): רק כלים חדשים.

ראב"ש (ורבא): רק כלים חדשים לבנים.

ברייתא

מתי מותר לאבל להתחתן?

כשקרוב נפטר: בתום השלושים.

כשאשתו נפטרה: ת"ק: לאחר שיעברו 3 רגלים
ר"י: לאחר שיעברו 2 רגלים.

מקרים חריגים שבהם מותר להתחתן מיד

1. כשאין לו בנים (יתחתן שלא יתבטל מפריה ורביה)
2. כשיש לו בנים קטנים (יתחתן כדי שתעזור בגידולם)

כולם מודים שבפרהסיא גם אבלות וגם אווננות לא נוהגים

אבלות של פרהסיא – שאסור לעשותה

- א. להתעטף.
- ב. שהמטה תהיה כפויה. (יש לזוקפה)
- ג. שיראו את הקרע שבבגדיו. (יש לסובבו)

אבלות של צינעא – שמותר (או חייב) לעשותה

- א. לא לנעול סנדלים. (הרבה אנשים הולכים יחפים)
- ב. לא לשמש את מטתו.
- ג. לא לרחוץ את ידיו ורגליו במים חמים.

אבלות בשבת (בדברים שבצנעא)

דעה א': נוהגת.

דעה ב': אינה נוהגת.

אווננות בשבת (בדברים שבצנעא)

ת"ק: נוהגת.

ר"ג: אינה נוהגת.

לא ניתן להקיש מאווננות לאבלות (אווננות חמורה יותר מפאת עצמת הצער, אבלות חמורה יותר כיוון שהיא כבר התחילה)

עיטוף קל (כשיטת רב) או אם נועל נעליים (ואז ניכר שאינו אבל) – מותר להתעטף.

דיני אנינות (מי שמתו מוטל לפניו)

- אסור לאכול ישירות מול המת.
- אסור לאכול בשר ולשתות יין.
- פטור מכל המצוות.

עונשו של העובר על איסורי אבלות

"א בשם שמואל: המשמש מטתו – חייב מיתה.
שמואל: לא פרע ראשו ולא פירם בגדיו - חייב מיתה.

שמואל:

הקריעה צריכה להתבצע מתוך כעס ותיסכול (בשעת המיתה).

במקרים הבאים ניתן לקרוע גם לאחר שעת המיתה:

- על חכמים. (כי כשמזכירים את הלכותיהם יש צער)
- על אביו ואמו. (מפני כבודם)

ולכן המחליף בגדיו (שקרע על אביו ואמו) במהלך השבעה קורע שוב.
(ונחלקו האמוראים האם ניתן לתפור בגדים שניים אלו שקרע)